

त्करणानां मयोदितम् NāṭyaSā. 4. 38; व्यावृत्तपरिवृत्तस्तु स एव तु करो यदा । अञ्चितो नासिकाग्रं तु तदञ्चितमुदाहृतम् NāṭyaSā. 4. 84; योऽर्धस्वस्तिककरणे करिहस्त उक्तः स एव व्यावृत्तकरणेन यदा नासाक्षेत्रे अल्पललाटद्वारादञ्चितोदञ्चित-सारणानुकारि तदञ्चितम् AbhinBhā. i. 108. 19 (on 4. 84); स्यात्क्रिया करपादा-देविलासेनावुदसा । करणं नृत्तकरणं भीमवद्भीमसेनवत् । प्रमेदान्करणस्यास्य ब्रूमहे भरतोदितान् । तलपुष्पपुटम् ... स्वस्तिकमञ्चितम् SaṅgiRa. iv. 192. 3 (7. 551); उक्तोऽर्धस्वस्तिके हस्तो दक्षिणो यः स एव चेत् । व्यावृत्त्या परिवृत्त्या च नासादेशेऽ-लपत्रवत् । अञ्चिताञ्जयनुसारी स्यात् तदञ्चितमुदाहृतम् NṛttaRa. 4. 41; iii name of an Uṭplutikaraṇa (symmetric placement of the various lower limbs of the body) in dancing वदत्युन्मुतिपूर्वाणि करणानि हरप्रियः । अञ्चितं चैकचरणञ्चितं स्याद्भ्रैरवाञ्चितम् SaṅgiRa. iv. 240. 6 (7. 750); समपादस्थितो यत्र कृतोत्तानोऽप्लुतिदिशि । विवृतः पूर्ववत्तिष्ठेत् तदञ्चितमुदीरितम् NṛttaRa. 5. 48; विधाय समपादास्यं स्थानमुत्तानितो यदा । उत्पतेदञ्चितं प्रोक्तं तदा करणवेदिभिः Nṛtyā. 1302; iv a particular mode of kissing समं पीडितमञ्चितं मृदु शेषाङ्गेषु चुम्बनं स्थानविशेषयोगात् इति चुम्बनविशेषाः KāmSū. 112. 15 (2. 3); ललाटचिबुकयोः कक्षापर्यन्ते चुम्बनमञ्चितम् JayaMa. 112. 21 (on 2. 3); स्थान-विशेषाच्छेदो (?) चुम्बनदेशे चतुर्धा तत् । समपीडितमृदुभेदादञ्चितसहितात् प्रकीर्तितान्वथात् । इति विस्तरतः कथितं चुम्बनमधरस्य चान्यस्य KandaCū. ii. 3. 25; v a particular type of look (indicating amorousness) पर्यायेण चलत्तरं मन्दं मन्दमथाञ्चितम् BhāvPra. (Sā.) 120. 3(5); ŚabdaRa. (Vā.) 1930; vi one of the thirteen aspects of the play called Vithi अञ्चितं यथा । नानार्थानामुपक्षेपोऽञ्चितं ऋष्टानि यत्र पदानि तद्वाञ्चितम् NāṭaLa-RaK. 3013; vii movement or gait (of a horse) भाति स्म मूर्तिः ... चतुराञ्चितानाम् । ... नुरङ्गमाणाम् HarVi. 40. 36.

अञ्चितकक्ष्य (añcita-kakṣya) *adj.* having stretched straps अञ्चितकक्ष्ये पणवे रेफः सोऽर्धं तु हस्तोर्ध्वं ग्रहे । कार्या मयूरककरा (:) सूक्ष्मौघास्तथा प्रहारा त्रिधातव्याः NāṭyaSā. 34. 77.

अञ्चितकञ्चुका (añcita-kañcukā) *adj.* (f.) whose slough is covered कवरीमुजगी तथामरीभिस्तगरैरञ्चितकञ्चुकेव चक्रे ŚriKaC. 8. 34.

अञ्चितकण्टकाभ (añcitatkaṅṭakābha) *adj.* having the beauty of studded thorns (in the form of horripilation) अम्ब सरप्रतिभटस्य वपुर्नोऽ-मम्भोजकाननमिवाञ्चितकण्टकाभम् । मृङ्गीव चुम्बति ... त्वदपाङ्गमाला MūkaPañ. 1. 22.

अञ्चितकन्धर (añcita-kandhara) *adj.* with curved neck दूरादञ्चित-कन्धरः ... कोकूयते कुक्कुटः SūktiMu. 82. 7.

अञ्चितकर (añcita-kara) *adj.* with the hand pressed against अनङ्गा-गारचुचूलिकाञ्चितकराः कुर्युः स्त्रियं विह्वलाम् RatiRaha. 2. 17.

अञ्चितकल (añcita-kala) *adj.* chirping sweet notes सा ... नैवोन्मुञ्चति वाचमञ्चितकला विध्नन्ति मां कोकिलाः SubhāRaK. 23. 27.

अञ्चितकाञ्चनाभ (añcita-kāñcanābha) *adj.* possessed of the (beautiful) lustre of gold अञ्चितकाञ्चनाभम् ... यस्य वपुः (तस्य ... निजनिबन्धनमद्य बध्नाति बुधहृदयम्) SubhāDha. 1. 2.

अञ्चितकुण्डल (añcita-kuṇḍala) *adj.* having the earrings shining with जय ... हारकलापरुचाञ्चितकुण्डल ... वीर StavMā. 146. 5.

अञ्चितकुश (añcita-kuśa) *adj.* having (a ring of) twisted kuśa-grass पञ्चाङ्गमञ्चितकुशेन करेण धृत्वा ... तारादि वाचयति Mukundā. 125.

अञ्चितक्रियाविष्ट (añcitakriyāviṣṭa) *adj.* which has formed the añcita posture करिहस्तः ... यदा त्रिपताकोऽसावञ्चितक्रियाविष्टो डोलापादचारी तदा गजक्रीडितकम् AbhinBhā. i. 124. 17 (on 4. 129)

अञ्चितगजयुत (añcitagaṇa-yuta) *adj.* 1 having a decorated elephant अथ वर्णाक्षेपेण श्लेषप्रकारान्तरमाह ... अञ्चितगजयुतः पक्षे अङ्गजः KāvyaKaVṛ. 52. 5 (3. 1); 2 (word) containing the word gaṇa to which am is added (initially) KāvyaKaVṛ. 52. 5 (3. 1)

अञ्चितगामिन् (añcitagām-in) *adj.* who has an easy or undisturbed gait अञ्चितं गच्छतीति ... गमनस्याव्याकुलत्वमित्यर्थः । तथा च नागाश्चाञ्चितगामिन इति प्रयोगो दृश्यते Pradī. vii. 122. 14 (on viii. 2. 48)

अञ्चितग्रीवा (añcita-grīvā) *adj.* (f.) having a bent neck (स्त्रियः ... नानाशीलाः) स्थूलशीर्षाञ्चितग्रीवा ... । ज्ञेया मकरसत्त्वा च क्रूरा NāṭyaSā. 22. 130.

अञ्चितचक्षुस् (añcita-cakṣus) *adj.* having contracted eyes (कुञ्जरस्य) किञ्चिदञ्चितचक्षुषः । स्वियदाभोगण्डस्य कः शोभां वर्णितुं क्षमः MahāBhā. xii. 276*(3); ViṣṇuDhaP. ii. 48. 8.

अञ्चितचर्चम् (añcita-carcam) *adv.* repeatedly करिवदनोऽञ्चितचर्चमच-ताम् । ... व्यतनुत विध्नहति धनुष्मताम् ŚriKaC. 23. 16.

अञ्चितचाटु (añcita-cātu) *adj.* adopting flattery स किलाञ्चितचाटुरान-

यत् सुमुखीं तामनुकूलवृत्तिताम् NavaSāC. 12. 68.

अञ्चितचुम्बन (añcita-cumbhana) *n.* the bent kiss ललाटादिस्थानेषु कर्मभेदात्समचुम्बनम् ... अञ्चितचुम्बनम् ... चेति चतुर्विधम् । ... ललाटचिबुकयोः कक्षापर्यन्ते चुम्बनमञ्चितम् JayaMa. 112. 18 (on 2. 3)

अञ्चितजङ्घ (añcita-jāṅgha) *adj.* in which the shanks are bent किञ्चिदञ्चितजङ्घं च ... । वैष्णवस्थानमेतद्धि NāṭyaSā. 10. 53; स्वभावसंश्रितः पादस्यंशः पक्षगतोऽपरः । किञ्चिदञ्चितजङ्घश्च वैष्णवं स्थानमुच्यते ViṣṇuDhaP. iii. 23. 2.

अञ्चितजानुक (añcitanūka) *adj.* having bent knees पृष्ठप्रसारितः पादः किञ्चिदञ्चितजानुकम् । यत्र प्रसारितौ बाहू तस्याद् गृध्रावलीनकम् NāṭyaSā. 4. 135.

अञ्चिततनु (añcita-tanu) *adj.* whose body is bristling with (horripilation) यदन्योन्यप्रेमप्रवणयुवतीमन्मथकथासमारम्भे स्तम्भीभवति पुलकैरञ्चिततनुः । तथा मन्ये धन्यं परमसुरतब्रह्मनिरतं कुरङ्गाक्षी दीक्षागुरुमकृत कञ्चितसुकृतिनम् Subhā-RaK. 15. 41; SaduktiKa. 71. 34.

अञ्चिततम (añcita-tama) *adj.* most honoured or distinguished अस्य श्रीजयसिंहदेवनृपतेः श्रेयोऽर्णवं प्रोगयन्पूर्णः शीतमरीचिरञ्चिततमैरभ्यञ्चितः सद्गुणैः EI. xxi. 96. 41.

अञ्चिततमोमणि (añcita-tamomani) *m.* beautiful dark gem, jet केचिदस्य किरणास्सविलम्बाः । शार्दरैर्जगृहिरे किल हस्तग्राहमञ्चिततमोमणिदम्भात् Acyutarā. 8. 28.

अञ्चिततर (añcita-tara) *adj.* extremely beautiful अङ्गानि ... रोमाञ्च-मञ्चिततरं विभरं बभूवुः Kirāta. 15. 53 (comm. अतिरुचिरतरम्); आभाति कर्क-शबलं सुरराजलेन्यमश्वीयमञ्चिततरं च रसत्खलीनम् HarVi. 39. 40.

अञ्चिततल (añcita-tala) *adj.* with bent palms प्रकुर्यादञ्चिततलौ हस्तौ तलविलासिते NāṭyaSā. 4. 117; तेनैवोर्ध्वगतेन पादेन सहाञ्चिततलो वा ऋष्टतल-त्वात्कतव्यः AbhinBhā. i. 122. 15 (on 4. 117)

अञ्चिततारका (añcita-tārakā) *adj.* (f.) having contracted pupils कुञ्चिताकुञ्चिता दृष्टिः किञ्चिदञ्चिततारका ViṣṇuDhaP. iii. 25. 20; यथाह भरतः-आघूर्णमानमध्या या क्षामा चाञ्चिततारका । दृष्टिविकसितापाङ्गा मदिरा तरुणे मदे VyaktiVi. 81. 27.

अञ्चितत्रिनयन (añcita-trinayana) *adj.* possessing three eyes अञ्चित-त्रिनयनं रक्ताभमार्शि भजे ŚāraTi. 14. 95.

अञ्चितदक्षिणोरु (añcita-dakṣiṇoru) *adj.* who has contracted his right thigh उदञ्चिताक्षोऽञ्चितदक्षिणोरुः । तौलक्ष्मणः ... जवान Bhaṭṭi. 2. 31 (JayaMañ. न चात्र पूजा गम्यते किंतु गतिविशेष एव)

अञ्चितदल (añcita-dala) *adj.* (f. -ā) petals of which are curved (or closed) विरञ्चनिर्मुक्तमञ्चितदलं हरिनाभिपद्मम् । उत्खाय यः ... विनिधातुमैच्छत् HarVi. 16. 49; संचारयाञ्चितदलासु च चञ्चरीकान् । ... कुमुद्वतीषु HarVi. 20. 82.

अञ्चितदृश (añcita-dṛś) *adj.* having beautiful eyes गण्डभित्तिषु पुरा सदृशीषु व्याञ्जि नाञ्चितदृशां प्रतिमेन्दुः ŚiśuVa. 10. 31 (comm. सुदृशाम्); BhikṣāKā. 2. 6.

अञ्चितदोहदत्व (añcitadohada-tva) *n.* 1 the state of having a noble desire प्राप्तामधिप्रधनमञ्चितदोहदत्वं सेनां विधाय सुरभर्तुरनुत्तमाङ्गाम् । प्राज्यं यशः पिबतु वो मत्तक्रवालमव्याहृतं पय इवेन्दुमरीचिगौरम् HarVi. 45. 34; 2 the state of having good milking, HarVi. 45. 34.

अञ्चितधी (añcita-dhī) *adj.* having a distinguished intellect दशितावयवपञ्चकम् ... वाक्यमञ्चितधियः प्रयुञ्जते HarVi. 14. 27; हीर रङ्गनृपतिः ... अञ्चितधीः ... चञ्चलक्तिमनीनयद्युधि रिपुं यद् दुर्जयं पञ्चताम् ĀnandRa. 8. 7.

अञ्चितपक्ष्माक्ष (añcitanapakṣmākṣa) *adj.* having eyes with curved or beautiful eyelashes अन्यदञ्चितपक्ष्मान्तं (v. l. पक्ष्माक्षम्) दक्षिणं निःसृतं मुखम् MahāBhā. i. 203. 23.

अञ्चितपक्ष्माग्र (añcita-pakṣmāgra) *adj.* having curved or beautiful eyelashes अन्यदञ्चितपक्ष्मान्तं (v. l. पक्ष्माग्रम्) दक्षिणं निःसृतं मुखम् Mahā-Bhā. i. 203. 23.

अञ्चितपक्ष्मान्त (añcita-pakṣmānta) *adj.* having beautiful or curved eye-lashes अन्यदञ्चितपक्ष्मान्तं दक्षिणं निःसृतं मुखम् MahāBhā. i. 203. 23.

अञ्चितपञ्चकूर (añcita-pañcakūra) *adj.* mixed or decorated with pañcakūra (five types of cooked grains) कुशप्रसन्नाक्षतवारिहव्यैश्चिः किरैत् ... अञ्चितपञ्चकूरैः TantrSa. 1. 72.

अञ्चितपञ्चमा (añcita-pañcamā) *adj.* (f.) singing (lit. honouring) the fifth note of the gamut माकन्दवादीषु मधुव्रतानां कुलं वितेने कलकूजि-तानि । पिकावलेरञ्चितपञ्चमायास्तानार्पणायैव धृताभिलाषम् YātrāPra. 3. 16.

अञ्चितपत्र (añcita-pattra) *m.* a kind of a lotus with curved leaves